

L. Levanders specialfrågelistor: *fr Alvdalsboken*

Ö81 HUSMÖDRAR.

1. Fanns i byn före storskiftet någon gård med ett mycket högt antal folk och kreatur? Välj ut en sådan gård, och tag reda på antalet gifta par i den! hela antalet personer! antalet kor! får! getter! grisar!
2. Anteckna vad husmodern i denna gård hade att göra under en dag a) i slakttiden före jul! b) under kreatursvallningen hemma i byn (eller i hembodarna) på försommaren!
3. Räkna upp göromål utanför de egentliga gårdssysslorna, som en duktig husmor i en storgård kunde ha! Hålla prästen vid husförhör? Ta emot annat herrskap? Hjälpa till vid förlossningar? vid sjukdomsfall bland folk eller kreatur? Deltaga i bystämman? i gässelstämman? Hysa handlande och tiggare? Vara gudmor? Kläda brudar ?
4. Hur redde sig en dylik husmor, då hon själv låg sjuk eller i barnsäng? Styrde hon gården från sängen?
5. Fanns i byn någon gård utan kor? utan får? utan getter? utan potatisland? utan kornåker? utan slätterängen? utan del i något fäbodställe?
6. Hur redde sig husmodern i en sådan gård, om hon hade flera barn, med mjölk? med smör? med ost? med messmör? med bröd? med gröt? med välling?
7. Brukade husmödrarna i de allra fattigaste gårdarna skaffa sig det nödvändigaste genom att åtaga sig vallning? genom att baka i granngårdarna? genom att tröska? genom övernaturligt botande av folk eller kreatur? genom tiggeri? genom att sända ut barnen att tigga? genom att hålla krog eller vilställe?
8. Hur skaffade man i de allra fattigaste gårdarna kläder och skor åt barnen: genom att göra om de äldres plagg? genom att mottaga kläder som betalning för arbete? genom tiggeri?
9. Funnos före storskiftet exempel på sådan fattigdom, att barnen voro utan mat? utan skor? utan kläder? utan sängkläder?
10. Sök få fram minnen från gårdar, där ingen stuga fanns, utan familjen hela året bodde i fähuset eller i en fähuskammare! Tag i detalj reda på, hur det var möblerat i fähuset, om någon skiljevägg eller någon vävnad fanns mellan folk och

kreatur, om man hade bäddar i något bås eller ovanför tackkåten, var muren hade sin plats, hur man redde sig med bakning etc.!

11. Sök få fram minnen ur de tiggande barnens liv, vilka vägar de vandrade, vad de sade vid inträdet i en gård, hur de fingo nattkvarter, om de hade tiggarpass med sig, om någon kom hem med klubbkjuts etc.!
12. Minns man exempel på hem, där båda föräldrarna långa tider voro frånvarande på handelsfärder eller forning eller herrarbete, så att barnen fingo reda sig ensamma? Sök detaljer om barnens ålder i dylika fall, om det äldsta barnets förmåga att sköta hemmet, om hjälp från grammar etc.!